

KPK

Kodeks postępowania karnego

Stan prawny na 10 października 2019 r.

Wolters Kluwer

KPK

Kodeks postępowania karnego

Stan prawny na 10 października 2019 r.

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

11. WYDANIE

Stan prawny na 10 października 2019 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący
Małgorzata Jarecka

Łamanie
Faktoria Wyrazu Sp. z o.o.
Violet Design Wioletta Kowalska

Tytuły umieszczone nad jednostkami redakcyjnymi i wyróżnione tekstem pogrubionym pochodzą od wydawnictwa i nie są częścią aktu normatywnego.

© Copyright by
Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2019

ISBN 978-83-8187-279-9
11. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego	9
Dział I. Przepisy wstępne	9
Dział II. Sąd	17
Rozdział 1. Właściwość i skład sądu	17
Rozdział 2. Wyłączenie sędziego	20
Dział III. Strony, obrońcy, pełnomocnicy, przedstawiciel społeczny, podmiot zobowiązany, właściciel przedsiębiorstwa zagrożonego przepadkiem	22
Rozdział 3. Oskarżyciel publiczny	22
Rozdział 4. Pokrzywdzony	23
Rozdział 5. Oskarżyciel posiłkowy	24
Rozdział 6. Oskarżyciel prywatny	26
Rozdział 7. (uchylony)	27
Rozdział 8. Oskarżony	28
Rozdział 9. Obrońcy i pełnomocnicy	32
Rozdział 10. Przedstawiciel społeczny	34
Rozdział 10a. Podmiot zobowiązany	35
Rozdział 10b. Właściciel przedsiębiorstwa zagrożonego przepadkiem	36
Dział IV. Czynności procesowe	36
Rozdział 11. Orzeczenia, zarządzenia i polecenia	36
Rozdział 12. Narada i głosowanie	40
Rozdział 13. Porządek czynności procesowych	42
Rozdział 14. Terminy	44
Rozdział 15. Doręczenia	46
Rozdział 16. Protokoły	50
Rozdział 17. Przeglądanie akt i sporządzanie odpisów	55
Rozdział 18. Odtworzenie zaginionych lub zniszczonych akt	57
Dział V. Dowody	58
Rozdział 19. Przepisy ogólne	58
Rozdział 20. Wyjaśnienia oskarżonego	61

Rozdział 21. Świadczenie.....	62
Rozdział 22. Biegli, tłumacze, specjaliści	70
Rozdział 23. Ogłędziny. Otwarcie zwłok. Eksperyment procesowy	74
Rozdział 24. Wywiad środowiskowy i badanie osoby oskarżonego.....	76
Rozdział 25. Zatrzymanie rzeczy. Przeszukanie.....	78
Rozdział 26. Kontrola i utrwalaanie rozmów	85
Dział VI. Środki przymusu.....	88
Rozdział 27. Zatrzymanie.....	88
Rozdział 28. Środki zapobiegawcze	91
Rozdział 29. Poszukiwanie oskarżonego i list gończy.....	103
Rozdział 30. List żelazny	104
Rozdział 31. Kary porządkowe	105
Rozdział 32. Zabezpieczenie majątkowe	106
Dział VII. Postępowanie przygotowawcze.....	110
Rozdział 33. Przepisy ogólne.....	110
Rozdział 34. Wszczęcie śledztwa.....	112
Rozdział 35. Przebieg śledztwa	115
Rozdział 36. Zamknięcie śledztwa.....	118
Rozdział 36a. Dochodzenie.....	120
Rozdział 37. Nadzór prokuratora nad postępowaniem przygotowawczym	123
Rozdział 38. Czynności sądowe w postępowaniu przygotowawczym.....	124
Rozdział 39. Akt oskarżenia	125
Dział VIII. Postępowanie przed sądem pierwszej instancji.....	128
Rozdział 40. Wstępna kontrola oskarżenia.....	128
Rozdział 41. Przygotowanie do rozprawy głównej.....	134
Rozdział 42. Jawność rozprawy głównej.....	138
Rozdział 43. Przepisy ogólne o rozprawie głównej.....	140
Rozdział 44. Rozpoczęcie rozprawy głównej	144
Rozdział 45. Przewód sądowy.....	145
Rozdział 46. Głosy końcowe	151
Rozdział 47. Wyrokowanie.....	152
Dział IX. Postępowanie odwoławcze.....	157
Rozdział 48. Przepisy ogólne.....	157
Rozdział 49. Apelacja	163
Rozdział 50. Zażalenie i sprzeciw	167
Dział X. Postępowania szczególne	169
Rozdział 51. (uchylony).....	169
Rozdział 52. Postępowanie w sprawach z oskarżenia prywatnego.....	170
Rozdział 53. Postępowanie nakazowe	172
Rozdział 54. (uchylony).....	174

Rozdział 54a. Postępowanie przyspieszone.....	174
Dział XI. Nadzwyczajne środki zaskarżenia	179
Rozdział 55. Kasacja	179
Rozdział 55a. Skarga na wyrok sądu odwoławczego.....	185
Rozdział 56. Wznowienie postępowania.....	186
Dział XII. Postępowanie po uprawomocnieniu się orzeczenia	189
Rozdział 57. Podjęcie postępowania warunkowo umorzonego.....	189
Rozdział 58. Odszkodowanie za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie	190
Rozdział 59. Ułaskawienie	193
Rozdział 60. Orzekanie kary łącznej	195
Dział XIII. Postępowanie w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych.....	197
Rozdział 61. Immunitety osób należących do przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych.....	197
Rozdział 62. Pomoc prawna i doręczenia w sprawach karnych.....	199
Rozdział 62a. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie postanowienia o zatrzymaniu dowodów lub mającego na celu zabezpieczenie mienia.....	203
Rozdział 62b. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia o zatrzymaniu dowodów lub mającego na celu zabezpieczenie mienia.....	205
Rozdział 62c. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przeprowadzenie czynności dochodzeniowych na podstawie europejskiego nakazu dochodzeniowego	209
Rozdział 62d. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przeprowadzenie czynności dochodzeniowych na podstawie europejskiego nakazu dochodzeniowego	213
Rozdział 63. Przejęcie i przekazanie ścigania karnego.....	221
Rozdział 64. Wystąpienie o wydanie lub przewóz osób ściganych lub skazanych przebywających za granicą oraz o wydanie przedmiotów	224
Rozdział 65. Wydanie oraz przewóz osób ściganych albo skazanych lub wydanie przedmiotów na wnioski państw obcych.....	226
Rozdział 65a. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przekazanie osoby ściganej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania	229
Rozdział 65b. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przekazanie osoby ściganej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania	233

Rozdział 65c. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie środka zapobiegawczego.....	242
Rozdział 65d. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia wydanego w celu zapewnienia prawidłowego toku postępowania	243
Rozdział 66. Przejęcie i przekazanie orzeczeń do wykonania	247
Rozdział 66a. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia dotyczącego grzywny, nawiązki, świadczenia pieniężnego lub orzeczenia zasądającego od sprawcy koszty procesu	252
Rozdział 66b. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym.....	254
Rozdział 66c. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia przypadku.....	258
Rozdział 66d. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia przypadku.....	260
Rozdział 66e. Współpraca z Międzynarodowym Trybunałem Karnym.....	265
Rozdział 66f. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie kary pozbawienia wolności.....	267
Rozdział 66g. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie kary pozbawienia wolności.....	271
Rozdział 66h. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia skazującego na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, karę ograniczenia wolności, samoistnie orzeczony środek karny, a także orzeczenia o warunkowym zwolnieniu oraz warunkowym umorzeniu postępowania karnego	277
Rozdział 66i. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia karnego związanego z poddaniem sprawcy próbie	279
Rozdział 66j. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie europejskiego nakazu ochrony	284
Rozdział 66k. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie europejskiego nakazu ochrony	285
Rozdział 67. Przepisy końcowe	288
Dział XIV. Koszty procesu.....	290
Rozdział 68. Przepisy ogólne.....	290
Rozdział 69. Zwolnienie od kosztów sądowych	296
Rozdział 70. Zasądzenie kosztów procesu	297
Rozdział 71. (uchylony).....	300
Dział XV. Postępowanie karne w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych.....	301

Rozdział 72. Przepisy ogólne	301
Rozdział 73. Środki przymusu i postępowanie przygotowawcze	306
Rozdział 74. Postępowanie przed sądem	307
Rozdział 75. (uchylony).....	308
Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające	
Kodeks postępowania karnego	309
Skorowidz	315
Zmiany	355

Ustawa

z dnia 6 czerwca 1997 r.

Kodeks postępowania karnego¹

(tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1987;

zm.: Dz.U. z 2018 r. poz. 2399; z 2019 r. poz. 150, poz. 679, poz. 1255, poz. 1694)

Dział I Przepisy wstępne

Podsądność

Art. 1. Postępowanie karne w sprawach należących do właściwości sądów toczy się według przepisów niniejszego kodeksu.

Cele kodeksu

Art. 2. § 1. Przepisy niniejszego kodeksu mają na celu takie ukształtowanie postępowania karnego, aby:

- 1) sprawca przestępstwa został wykryty i pociągnięty do odpowiedzialności karnej, a osoba niewinna nie poniosła tej odpowiedzialności;
- 2) przez trafne zastosowanie środków przewidzianych w prawie karnym oraz ujawnienie okoliczności sprzyjających popełnieniu przestępstwa osiągnięte

---

¹ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji realizuje postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/48/UE z dnia 22 października 2013 r. w sprawie prawa dostępu do adwokata w postępowaniu karnym i w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania oraz w sprawie prawa do poinformowania osoby trzeciej o pozbawieniu wolności i prawa do porozumiewania się z osobami trzecimi i organami konsularnymi w czasie pozbawienia wolności (Dz.Urz. UE L 294 z 06.11.2013, str. 1) oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/343 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym (Dz.Urz. UE L 65 z 11.03.2016, str. 1).

Oдноśnik zmieniony przez art. 1 pkt 1 ustawy z 19 lipca 2019 r. (Dz.U. poz. 1694) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2019 r.

zostały zadania postępowania karnego nie tylko w zwalczaniu przestępstw, lecz również w zapobieganiu im oraz w umacnianiu poszanowania prawa i zasad współżycia społecznego;

- 3) zostały uwzględnione prawnie chronione interesy pokrzywdzonego przy jednoczesnym poszanowaniu jego godności;
- 4) rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło w rozsądnym terminie.

§ 2. Podstawę wszelkich rozstrzygnięć powinny stanowić prawdziwe ustalenia faktyczne.

Czynnik społeczny w postępowaniu karnym

Art. 3. W granicach określonych w ustawie postępowanie karne odbywa się z udziałem czynnika społecznego.

Zasada obiektywizmu

Art. 4. Organy prowadzące postępowanie karne są obowiązane badać oraz uwzględniać okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego.

Zasada domniemania niewinności, *in dubio pro reo*

Art. 5. § 1. Oskarżonego uważa się za niewinnego, dopóki wina jego nie zostanie udowodniona i stwierdzona prawomocnym wyrokiem.

§ 2. Niedające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego.

Zasada prawa do obrony

Art. 6. Oskarżonemu przysługuje prawo do obrony, w tym prawo do korzystania z pomocy obrońcy, o czym należy go pouczyć.

Zasada swobodnej oceny dowodów

Art. 7. Organy postępowania kształtują swe przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Zasada samodzielności jurysdykcyjnej sądów

Art. 8. § 1. Sąd karny rozstrzyga samodzielnie zagadnienia faktyczne i prawne oraz nie jest związany rozstrzygnięciem innego sądu lub organu.

§ 2. Prawomocne rozstrzygnięcia sądu kształtujące prawo lub stosunek prawny są jednak wiążące.

Zasada działania z urzędu

Art. 9. § 1. Organy procesowe prowadzą postępowanie i dokonują czynności z urzędu, chyba że ustawa uzależnia je od wniosku określonej osoby, instytucji lub organu albo od zezwolenia władzy.

§ 2. Strony i inne osoby bezpośrednio zainteresowane mogą składać wnioski o dokonanie również tych czynności, które organ może lub ma obowiązek podejmować z urzędu.

Zasada legalizmu

Art. 10. § 1. Organ powołany do ścigania przestępstw jest obowiązany do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania przygotowawczego, a oskarżyciel publiczny także do wniesienia i popierania oskarżenia – o czyn ścigany z urzędu.

§ 2. Z wyjątkiem wypadków określonych w ustawie lub w prawie międzynarodowym nikt nie może być zwolniony od odpowiedzialności za popełnione przestępstwo.

Umorzenie absorpcyjne, przestanki, tryb, wznowienie

Art. 11. § 1. Postępowanie w sprawie o występki, zagrożony karą pozbawienia wolności do lat 5, można umorzyć, jeżeli orzeczenie wobec oskarżonego kary było oczywiście niecelowe ze względu na rodzaj i wysokość kary prawomocnie orzeczonej za inne przestępstwo, a interes pokrzywdzonego temu się nie sprzeciwia.

§ 2. Jeżeli kara za inne przestępstwo nie została prawomocnie orzeczona, postępowanie można zawiesić. Zawieszone postępowanie należy umorzyć albo podjąć przed upływem 3 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie o inne przestępstwo, o którym mowa w § 1.

§ 3. Postępowanie umorzone na podstawie § 1 można wznowić w wypadku uchylecia lub istotnej zmiany treści prawomocnego wyroku, z powodu którego zostało ono umorzone.

Ściganie na wniosek pokrzywdzonego

Art. 12. § 1. W sprawach o przestępstwa ścigane na wniosek postępowanie z chwilą złożenia wniosku toczy się z urzędu. Organ ścigania poucza osobę uprawnioną do złożenia wniosku o przysługującym jej uprawnieniu.

§ 1a.² Uzyskanie wniosku o ściganie należy do oskarżyciela. Jeżeli powodem uzyskania wniosku jest wyłącznie uprzedzenie przez sąd stron o możliwości zakwalifikowania czynu według innego przepisu prawnego, przewidującego ściganie na wniosek, uzyskanie wniosku o ściganie należy do sądu.

§ 2. W razie złożenia wniosku o ściganie niektórych tylko sprawców obowiązek ścigania obejmuje również inne osoby, których czyny pozostają w ścisłym związku z czynem osoby wskazanej we wniosku, o czym należy uprzedzić składającego wniosek. Przepisu tego nie stosuje się do najbliższych osoby składającej wniosek.

§ 3.³ Wniosek może być cofnięty w postępowaniu przygotowawczym za zgodą prokuratora, a w postępowaniu sądowym za zgodą sądu – aż do zamknięcia prze-

² Art. 12 § 1a dodany przez art. 1 pkt 2 lit. a ustawy z 19 lipca 2019 r. (Dz.U. poz. 1694) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2019 r.

³ Art. 12 § 3 zmieniony przez art. 1 pkt 2 lit. b ustawy z 19 lipca 2019 r. (Dz.U. poz. 1694) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2019 r.

W 11. wydaniu zbioru uwzględniono zmiany wynikające m.in. z ustawy z 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw.

W książce zamieszczono skorowidz przedmiotowy ułatwiający odnalezienie poszczególnych instytucji, a zaakcentowane kolorowym tłem tytułiki przed artykułami objaśniają ich sens.

Publikacja jest przeznaczona przede wszystkim dla studentów oraz osób, którym niezbędna jest znajomość przepisów z zakresu procedury karnej.

LEXOTEKA
więcej niż podręcznik

Poszukaj pozostałych podręczników
dostępnych online

www.lexoteka.pl

9788381872799 W11P01

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 451

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8187-279-9

9 788381 872799

CENA 14,90 ZŁ (W TYM 5% VAT)